

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

KOMERCIJALNA BANKA

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11–13. oktobar 2012.

PANEL 3: FINANSIRANJE MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U POLJOPRIVREDI I INDUSTRIJI HRANE: REŠENJA

Poljoprivreda – Banke – Novac

Živa Žebeljan, pomoćnik direktora sektora za poslove sa stanovništvom Komercijalne banke

Stanje tržišta poljoprivrednih kredita

- Poljoprivrednim kreditiranjem bavi se samo nekoliko banaka
- Portfolio poljoprivrednih kredita kreće se oko 250 000 000 EUR
- Godišnje banke plasiraju u poljoprivredu oko 120 000 000 EUR
- Godišnji kratkoročni plasmani su 50% ukupnih ostalo su dugoročni
- Poljoprivrednici urednije vraćaju kredite od privrede ali ipak postoji kašnjenje u vraćanju rata kredita

Potencijali tržišta kratkoročnih poljoprivrednih kredita

- Za setvu i održavanje biljne proizvodnje

$$3.500.000 \text{ ha} \times 300 \text{ EUR} = 1.050.000.000 \text{ EUR}$$

- Za uzgoj stoke – samo goveda

$$1.000.000 \times 500 \text{ EUR} = 500.000.000 \text{ EUR}$$

- Za ruralni razvoj ?

ZBIR 1.550.000.000 EUR

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11–13. oktobar 2012.

Potencijal tržišta dugoročnih poljoprivrednih kredita (u narednih 10 godina)

Ruralni razvoj ?

Prerada, dorada i
pakovanje (1000)

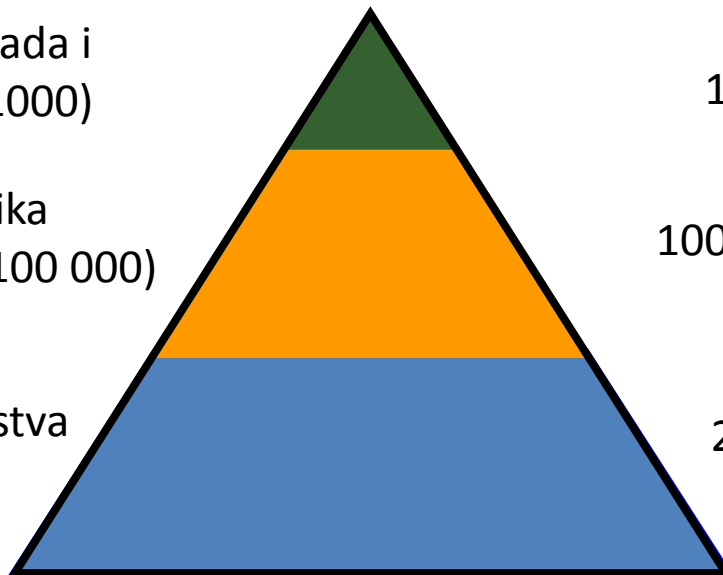
$1000 \times 1.000.000 \text{ EUR} = 1.000.000.000 \text{ EUR}$

Srednja i velika
gazdinstva (100 000)

$100.000 \times 100.000 \text{ EUR} = 10.000.000.000 \text{ EUR}$

Mala gazdinstva
(200 000)

$200.000 \times 10.000 \text{ EUR} = 2.000.000.000 \text{ EUR}$

ZBIR 13.000.000.000 EUR

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM
HRANA ZA EVR
U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI
Subotica, 11–13. oktobar 2013.

Zašto samo nekoliko banaka???
Zašto samo tako malo novca???
Kako vratiti kredit na vreme???

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11–13. oktobar 2012.

Zašto samo nekoliko banaka???

Problemi:

- Banke ispunjavaju svoj plan plasmana i ne ulaze u avanturu koja se zove “poljoprivreda”
- Nedostatak agrobankara
- Neprilagodjeni sistemi u bankama za poljoprivredne kredite – banke ne vide poljoprivrednika

Moguća rešenja:

- Konkurentno tržište
- Konkurencija
- Konkurencija
- Konkurencija
- Konkurencija
- ...

Zašto samo tako malo novca???

Problemi:

- Manjak para na bankarskom tržištu
- Neadekvatan kolateral
- Prezaduženost gazdinstva
- Poljoprivrednik radije prodaje robu unapred nego da uzme kredit
- Neadekvatna procena kreditne sposobnosti
- Državne subvencije nisu uvek prilagodjene potrebama poljoprivrednika

Moguća rešenja:

- Koristiti strane fondove
- Alternativna finansiranja (štedno kreditne zadruge)
- Državni fondovi, državno-privatni fondovi
- Srediti katastar nepokretnosti i izgraditi poljoprivredni katastar
- Robne berze
- Poboľšati državnu poljoprivrednu savetodavnu službu i izgraditi privatnu
- Poboľšati državne subvencije

Kako vratiti kredit na vreme???

Problemi:

- Otkupljivači polj. Proizvoda ne plaćaju na vreme
- Prezaduženo gazdinstvo
- Elementarne nepogode (suše, poplave, grad,...)

Moguća rešenja:

- Osnovati agro komoru
- Registar poljoprivrednih gazdinstava podići na viši nivo i koristiti ga kao što se koristi kredit biro
- Osnovati Agro fond koji bi se bavio davanjem garancija i osiguranjem agrara

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11–13. oktobar 2012.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11–13. oktobar 2012.

HVALA NA PAŽNJI!